

2.Словник української мови. В 11 т. – Т. IV. – Київ: «Наукова думка», 1973. – С.495-499.

3. Чхан М. А. Вибране. / М. А.Чхан. – Дніпропетровськ:ВАТ “Дніпрокнига”, 2007. – 407 с.

Репп А. Л.

викладач

*Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ*

ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ В АНГЛІЙСЬКИХ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТАХ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Фразеологічний склад мови – скарбниця знань про культуру і ментальність народу. На думку В.М. Телії, фразеологічний склад мови – це дзеркало, в якому лінгвокультурна спільнота ідентифікує свою національну самосвідомість.

Фразеологічний фонд будь-якої мови є складною системою, яка відображає національно-культурну специфіку свідомості носіїв. Фразеологічну картину світу на сучасному етапі досліджували М. Ф. Алефіренко, Ю. Д. Апресян, А. Вежбицька, С. Г. Воркачов, І.О. Голубовська та інші вчені. Особливе місце в цій картині світу займають юридичні фразеологізми. Їх інтерпретація з англійської мови українською і донині не втрачає своєї актуальності. Тому, в цьому дослідженні, мова йтиме саме про особливості та способи інтерпретації юридичних фразеологічних одиниць.

Одним з перших шляхів перекладу розглянемо *фразеологічний еквівалент*. Це така образна фразеологічна одиниця (ФО) в рідній мові, яка повністю відповідає по змісту англійському юридичному фразеологізму, і яка базуються на одному з ним образі (тобто сюди відносяться інтернаціональні вирази). Наприклад, в українській мові існують ФО *рука правосуддя, за ґратами, чорним по білому*, які повністю збігаються за значенням, лексичним та граматичним складом з англійськими відповідниками *arm of the law, behind bars, in black and white*. Таким чином, значення та ідея ФО оригінального юридичного тексту будуть вдало передаватися в українському відповіднику.

Наступним методом є використання *фразеологічних аналогів*, як наприклад: *yes-or-no-question – перепресний donum, to catch smb. red-handed – сніймати на гарячому, against one’s better judgement – проти власної волі*. Кількість образних фразеологічних одиниць, які співпадають по змісту та образності в англійській та рідній мовах, порівняно невелика, тому значно частіше перекладачеві треба використовувати український фразеологізм, аналогічний по змісту англійському, але, який базується на іншому образі.

Крім того, при роботі з юридичними текстами часто застосовується *описовий переклад*. Якщо англійський фразеологізм не має в рідній мові еквіваленту або аналогу, а дослівний переклад міг би привести до малозрозумілого буквалізму, тоді перекладачеві необхідно відмовитись від передачі образності та використовувати описовий переклад – з поясненням змісту фразеологічної одиниці за допомогою вільного сполучення слів: *death case – справа, за якою, згідно з законом, засуджений заслуговує на смертну кару; Philadelphia lawyer – досвідчений юрист, який знає ходи і виходи в усіх юридичних тонкощах; to throw the book at smb – винести вирок про максимальний термін ув'язнення та ін.*

Підсумовуючи все вищезгадане, можна зробити висновок, що юридичні фразеологізми – це майже завжди яскраві, образні вирази, які є важливим експресивним засобом мови правників. Перекладач може вдаватися до різних способів перекладу, вирішуючи питання інтерпретації фразеологічних одиниць з англійської мови українською, проте головна мета залишається незмінною – зберегти концептуальне значення фразеологічної одиниці.

Література

1. Баранцев, К. Англо-український фразеологічний словник. К.: Знання, 2005
2. Білоноженко, В. Словник фразеологізмів української мови. К.: Наукова думка, 2003
3. Cambridge Dictionary [Електронний ресурс]. Посилання: <https://dictionary.cambridge.org/>

Рощина Ю. М.

кандидат наук з державного управління,
*Придніпровська державна академія
будівництва та архітектури*

ОСНОВНІ СКЛАДНИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ МОВНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Коли ми говоримо про українську мову, то сприймаємо її як таку, що чуємо щодня, яку вивчали в школі. Та не слід забувати, що сучасна мова формувалася впродовж певного історичного періоду і була не лише засобом спілкування, але й засобом єдності нації. Становлення української нації відбувалося з урахуванням спільних національних традицій, історії, культури, території, економічних і політичних зв'язків.

Проте, ураховуючи імперське минуле, українська мова так і не стала інтелектуальним надбанням століть, кодом порозуміння, першоелементом культури, а залишається ознакою націоналізму, сепаратизму, причиною конфліктів, інструментом політичного впливу.